

Sygn. akt I ACz 162/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ewa Tkocz

Sędziowie: SA Elżbieta Karpeta

SO del. Tomasz Ślęzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. Ś.

przeciwko (...) Spółdzielni (...)

w K.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie zawarte w punkcie 2) wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 5 grudnia 2012r., sygn. akt II C 484/11

postanawia:

1) oddalić zażalenie;

2) zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt I ACz 162/13

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 5 grudnia 2012 r. oddalił powództwo W. Ś. przeciwko (...) Spółdzielni (...)w K., o zobowiązanie pozwanej do złożenia oświadczenia woli, w przedmiocie ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...), znajdującego się w budynku położonym w K. przy (...), oparte na przepisie art. 48 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Zaskarżonym postanowieniem zawartym w punkcie 2 wymienionego powyżej wyroku Sąd odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu stwierdzając, że rozstrzygnięcie w tym zakresie oparte zostało na przepisie art. 102 k.p.c. z uwagi na „przedmiot sprawy”. W uzasadnieniu zaś orzeczenia co do istoty sprawy Sąd Okręgowy wskazał na występujące w doktrynie jak i orzecznictwie wątpliwości interpretacyjne dotyczące przepisu art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych oraz rozbieżność poglądów co do zgodności owej normy z Konstytucją. Nadto Sąd przytoczył sentencję i obszernie fragmenty uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 lutego 2012 r. sygn.

akt P 17/10, w którym Trybunał orzekł o niezgodności tego przepisu z art. 64 ust. 1 Konstytucji oraz wskazał na przyczyny, którymi kierowano się odraczając o rok datę utraty przez ten przepis mocy obowiązującej. Sąd Okręgowy, wydając zaskarżone postanowienie, zwrócił również uwagę, na kwestię dopuszczalności zastosowania przepisu niezgodnego z Konstytucją, którego utrata mocy obowiązującej została świadomie odroczone.

Powyższe postanowienia zaskarżyła pozwana w zażaleniu, podnosząc między innymi, że powódka w toku procesu korzystała w toku postępowania z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, który winien uświadomić jej ryzyko wydania niekorzystnego dla niej orzeczenia. Wskazała również, że powódka nie znajduje się w trudnej sytuacji majątkowej, nie zamieszkuje w spornym lokalu, posiada inne mieszkanie, a nadto korzysta z profesjonalnej pomocy prawnej. Zarzuciła także pozwana brak konsekwencji w działaniu Sądu, który uznał, iż działania powódki zmierzające do nabycia własności lokalu są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i zasadami sprawiedliwości, a jednocześnie, że Sąd ten nie obciążył jej kosztami procesu. Skarżąca wskazała także, iż jedynym motywem działania powódki była chęć uzyskania kosztem pozwanej przysporzenia majątkowego o dużej wartości. Zarzuciła również pozwana, iż Sąd I instancji, bez wskazania przesłanek, zastosował przepis art. 102 k.p.c.

W związku z powyższym pozwana domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu oraz kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o oddalenie wniesionego przez stronę pozwaną środka zaskarżenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie na podstawie art. 102 k.p.c. ma charakter dyskrejonalny, kontrola instancyjna w tym zakresie jest ograniczona do sytuacji gdy zastosowanie wzmiankowanego przepisu nie zostało

w ogóle uzasadnione bądź nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych

w tym przepisie (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 3 października 2012 r. sygn. akt II CZ 105/12, LEX nr 1232763). Wbrew twierdzeniom skarżącej

w rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy uzasadnił przyczyny w jego ocenie usprawiedliwiające zastosowanie powołanego powyżej przepisu, a argumentacja ta zasługuje na podzielenie. W części uzasadnienia wyroku z dnia 5 grudnia 2012 r.,

w której wskazano podstawę odstąpienia od obciążania powódki kosztami procesu, zawarto wprawdzie jedynie stwierdzenie, że rozstrzygnięcie to wydano „mając na uwadze przedmiot sprawy”. Słów tych jednakże nie można interpretować

w oderwaniu od pozostałej części tekstu uzasadnienia, w której na ponad 4 stronach opisano jakie trudności interpretacyjne nastęrczał zarówno przedstawicielom judykatury jak i doktryny przepis mający kluczowe znaczenie dla wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie oraz, że zaszła konieczność badania jego zgodności z Konstytucją.

O skali powstałych na tym tle trudności świadczy chociażby treść przytoczonego przez Sąd pierwszej instancji w szerokim zakresie uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2010 r., II CSK 51/10 (k. 272).

Podkreślenia wymaga również, że literalna treść przepisu art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych nie rozstrzygała czy znajdował on zastosowanie tylko do najemców, którzy mieszkanie zakładowe zajmowali już w chwili jego przejęcia przez spółdzielnię, czy także w odniesieniu do osób, które w stosunek najmu nawiązały już po jego przejęciu. W tym kontekście stwierdzić należy, że skoro zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem „subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń” uznawane jest za „wypadek szczególnie uzasadniony” w rozumieniu art. 102 k.p.c. (vide postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 czerwca 2012 r., sygn. akt I CZ 34/12, LEX nr 1232459,

26 września 2012 r., sygn. akt II CZ 95/12, LEX nr 1232771) to tym bardziej za uzasadnione uznać należy zastosowanie tego przepisu, gdy z literalnego brzmienia normy kluczowej dla rozstrzygnięcia w sprawie nie wynikały ograniczenia jej stosowania wobec powódki, zaś stanowisko nauki prawa i praktyki w zakresie interpretacji było niejednolite.

Dlatego też zażalenie jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym orzeczono na mocy przepisu art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 394 § 2 k.p.c).

Podstawą prawną rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego był przepis art. 98 k.p.c. w związku z § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002r., Nr 163, poz. 1349 z późniejszymi zmianami).